

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület“ hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Deák-tér 31. Telefon szám: 78. Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér. Felelős szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K VIDEKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyes szám ára vasárnap 14, hétköznap 6 fill Nyitár soronkat 80 fillér.</p>
---	--	--

Bolgárok előnyomulása Dobrudzsában, elfoglalták Kurtbunar és Akkadünlar városát.

(A bolgár vezérkar hivatalos jelentéséből. — Szeptember 3.)

Az északi fronton tegnap, 2-án hadaink átlépték a Dobrudza határát, miután az előnyomuló ellenséges csapatokat erőlyesen visszaverték. Kurtbunar ellen vonuló csapatteink megszállták ezt a helyet elhatározó ütközet után, amelyben 165 embert és 2 tisztet foglyul ejtettünk. Az ellenség futásban keresett menekülést és a csata színhelyén sok halottat, nagy mennyiségű fegyvert és főszerelési tárgyat hagyott hátra. Egy hadoszlopunk megszállta Akkadünlar városát. Az előnyomulást az egész vonalon folytatjuk.

(Az osztrák-magyar vezérkar hivatalos jelentései. — Szeptember 5.)

Románia elleni harc vonal: Változatlan helyzet és semmi különös esemény.

Orosz harctér.

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg-harcvonala: A szövetségesek kárpáti harc vonala elleni orosz támadás még tovább tart. Fundul-Moldovinál csapataink számos erős előretörést vertek vissza. A Felső-Ceremónál és Bysztrectől délre erős harcok folynak. Kőrösmezőtől északnyugatra az ellenség minden tényeresi szándékát meghíúsítottuk. Brzezanytól délkeletre a tegnapelőtt elvesztett utolsó árokrészt is visszahódítottuk.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg-arcvonala: Semmi különös esemény.

Olasz harctér.

A tiroli harc vonalon helyenként megelégnél a tüzérségi tevékenység. Ruffredo vidékén a Forane csucsert, amelyet csapataink átmenetileg elvesz-

tettek, elkeseredet harcok folytak. Vakmerő ellentámadással újra birtokunkba vettük.

Déli harctér.

Ferasnál tegnap olasz csapatok átkeltek a Vojusán. Tartalékunknak az ellenség balszárnya ellen intézett támadása visszavetette az ellenséget. A folyó déli partjára hátráló olasz csapatokat nehéz tüzérségünk tüze kísérte. Harc közben Arigi tőrszörmester tábori pilóta lelőtt egy ellenséges repülőgépet. A bennülők közül egyik meghalt, a másik fogságunkba esett.

Höfer attábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német és bolgár csapatok Bukarest felé nyomulnak.

(A német nagyfőhadiszállás hivatalos jelentése. — Szeptember 5.)

Német és bolgár csapatok rohammal bevették a Tutrahan-hídő megerősített előállításait. Dobrics városát a bolgárok elfoglalták. A bolgár lovasság több helyen szétugraszott román zászlóaljokat.

Ludendorff tábornok
első főszállásmester.

TÁRCA.

Odakint a tanyán.

Írta: Magyar Kázmér.

(Folytatás)

3

A faszegélyek csorbaságának hát ez is oka, de a szik is ám sokszor és a „kü.“ Erek, vonalak húzódnak a tanyai földeken a felső réteg alatt, melyek gyér füvet el-türnek magukon, de a fa gyökerét nem vállalják semmi áron. Ezt nem tudván, sziszegik rank az itt-ott fátlan tanyáink felé a modern urak, hogy „barbár.“

A „birtokon“ vagyunk már. Tartunk a tanya felé. Ősziék váltakoznak réttel, kaszállóval, tavaszi vetésekkel és kapás-félékkel. És szabályos tábla nincs sehol, sehol. Nem is lehet, a víz határoz a vetésforgásra nézve és az ő határozatához képest gyöpnék marad le az idén, amit évekig mivel az eke és viszont gyöp válik szántóvá, ha a víz elsekélyesedett róla.

Az őszieknek megártott a víz itt-ott, ellenben a járás biztat, jó lesz az állapota, mire a kiverés elkövetkezik.

* * *

A birtok 130 katasztrális hold kiterjedésű, tehát se a nagya, se a legaprója kö-

zül való; homok az egész, a fele szántásra alkalmas; kaszáló és legelő a másik fele.

Ur a birtok gazdája, de a gazdaság ép oly paraszti, mint többi szomszéd. Külső alakját, beosztását üzemberendezését és üzletvitelét aligha le nem szólnák a tudós tanárok a katedra magasiatáról — így rá való nézve. Ám, ha közelebbről megismer-nék, tán más volna a vélekedésük.

Furcsa egy gazdaság! A 130 katasztrális holdas területen két tanya: két belsőség. A nagy tanya nagyobb lakóház, téres helyiségekkel, nagyobb istálló, sertésöl, szerszámfelszer, nagyobb takarmányos-kert. A kis tanya kisebb-méretű minden és a nagy istállót nagy akol helyettesíti. Amaz az őregebbik tanya, több mint 100 eszten-deje, hogy épült, fecskerakás a fala, terméskövel az alján, a Karayak építették, emez a kis paraszt tanya, látszik rajta, hogy utólagos szerzemény. Mesgycs. (Modern uri gazda lenyesetné a föld színéről ezt a kisebbik tanyát; plajbász szerint fölösleges. De itt kint a tanyavilág sokszor mást parancsol. Más törvényhez szokás igazodni ott kint.)

A birtok bérbe van adva, tehát dicséret és gáncs a bérlőt illeti, mert voltaképpen ő a gazda, akinek képeire, akaratához formálódik a gazdaságvitel.

A tanya épületei, környékei, a népek, a jószág, a földek jó rendben vannak, a jó gazdát dicsérik, de bizonyos dolgok mégis homályban vannak az ember előtt.

Például mindössze két cselédje van Kustár urannak, Ondó András az egyik, a a bérés a nagy tanyán és Molnár János a kertész a kis tanyán. Ezek a konvencióc cselédek. Na, huzhatja is hát az igát Kustár uram ő kegyelme egész éven át köztük ott kint a tanyán, meg a családja.

Pedig dehogy is huzza. Családja sincsen. Sőt ő maga nem is lakik a tanyán; jó, ha kéthetenkint vagy hetenkint megfordulhat oda-ant — persze a gépelés idején kívül, amikor is kint tartózkodik állandóan. És emellett rend van a tanyán, pontosan és jól megyen mindenféle munka, szép egymásutánban és bárkinek is megelégedésére. Sőt csudálkozásra méltó az, ha közelebbről és apróra fontolja meg az ember!

Ne vegyünk egyebet, mint az igás ökorállományt; 12 darabból áll az! (Két-annyi azonban mégis legelégszik úgy pihenősorban.) Sok trágyát termel, sok kapás-növényt mivel, műtrágyát alkalmaz. És csak két cselédje van! Érthetetlen, míg meg nem magyarázza. Pedig nem is magyarázza; a vállait vonogatja, mosolyog egy kicsit, azt

Színház.

Vasárnap este a „Legénybucsu” c. előadás a közönség legmelegebb érdeklődése mellett folyt le. Fél 9 óra rég elmúlt, a zenekar megkezdte a nyitányt, s a közönség még mindig özönlött a nézőtérre. Az előadás anyagi sikerével egy színvonalra emelkedik az erkölcsi siker. Örövendően konstatálhatjuk, hogy a háború ideje óta még ilyen nagy érdeklődés nem nyilvánult a színpad iránt, mint most. Ez nagyrészt Mariházy kitűnő gárdájának köszönhető. A mai siker oroszlánrésze *M. Turcsányi Olga*t illeti, akit az Isten is arisztokrata szerepre teremtett. Amilyen előkelőséggel adta a grófkisasszonyt, olyan bájos temporemantumával játszotta meg a virágáros leány szerepét.

Szalóki Dezső, Berchmayer szerepében, mint szatócsból lett milliommus, kitűnő képet adta a parvánú egyénnek. Humora kifogyhatatlan. A dicséretet nemcsak játékáért, hanem stílusos és izléses rendezéséért is megérdemli, mert nagy dolog ám kis színpadon valamit produkálni.

Csáky Antal előkelőséggel játszott. Játékát emelte szép lírai tenor hangja.

Mellett partnere volt *Róna Zoltán*. Mozgásainak ezer változatot tud kölcsönözni. Humorával behielyezte magát a közönség kegyeibe.

Fekete Rózsika ismét szimpatikus modorában játszott. Kellemes nemcsak énekhangja, hanem a beszéd orgánuma is.

Pajor György a „pincér” szerepében sokoldalúságáról tett bizonyosságot. Pincér szerep rendesen statiszta szerep, de Pajor azt kitűnő humorral és kvalitással adta, valóságos „mephistót” játszott.

Az előadás sikerében nagy szerep jutott *Dónáth Jenő* karmesternek, aki finom alkalmazkodással, élénk temperamentummal vezette a zenekart, és nem szorította az a csendes moraj, amellyel közönségünk a nyitányt és az intermezzókat hallgatta.

Hétfőn a „Cigányprimás” jól ismert operette került színpadra. A darabhoz magához.

bevallja, hogy Ondó negyedmagával dolgozik, Molnár is segít neki, meg a heverő jószágához ad gondozót. Egyébként bevallja azt is, hogy a konvenciója jó. Olyan nem kap a környéken sehol a cseléd. Eszerint alighanem ezen fordul meg a dolog.

Milyen is hát az?

***

Cseléd-illetménynek nevezik hivatalosan azt, amit mi szegődött bérenek mondunk. Ennek régebbi a latinus neve a konvenció. Ősi elnevezés, de talán éppen régiségénél fogva úgy belevette magát a közfelfogásba, főleg itt a tanyán, mint a vak rozsdá bele-rágja magát a vasba. Nem lehet kiirtani. De nem is kell.

Azt tartják, hogy konvenció voltaképpen az a tanyai gazdaságban, ami a gázsi meg a lénung a kaszányában: fizetés, díjazás. Tévedés. Gázsi, lénung csak készpénzt jelent, mundér, menázi, dohány még ezen felül. A konvencióban ellenben minden, de minden bennfoglalatik, ami a cselédnek egy esztendei járandósága. Cseléd és család sorsa fordul meg ezen. És hány ezer ez ezer család ebben az országban!!

Ahány vidék, annyiféle a konvenció; egyezkedés, megállapodás határoz ebben gazda és cseléd között — a latin névből ép ez tűnik ki. Annýra az egyezkedés kér-

— épen mivel általában jól ismerik, — semmi mondani valónk nincs.

A terem ismét kongott az ürességtől a zóna helyárák s az előadott operette jó híre dacára is. Az estnek különben két kiemelkedő jelensége volt:

1., Bármennyire „zóna” légyen is az előadás s bármilyen ismeret, többször előadott is a darab a készültség mindig kiűnik. Most is nem egyszer kényelmetlenül tapasztaltuk a szereplők zavarát úgy a szövegben, mint a táncban.

2., *Makai Berta* föllépése azt hiszem kellemesen lepett meg mindenkit. Többek előtt (sőt talán a legtöbbek előtt) jól ismert ugyan már a bájos színész nő kellemes és tehetsége, de akik először látták is kénytelenek elismerni, mint a társulat legmegkapóbb, legügyesebb tagjainak egyikét. Csinos alakja, rokonszenves arca, kellemes s jól iskolázott hangja, művészi s természetesen játéka egyaránt nagy értéket képviselnek a társulatra. Megtévesztésig hünen adta a naiv, rátartó cigányleány szerepét, különben igen bájosan „gyűlt” neki a kőrösi dialektika is. Reméljük ezután gyakrabban üdvözölhetjük a színpadon s gyönyörködhetünk kedves játékában: Némiké még elnezünk s betegsége rovására írjuk a készültséget s reméljük, hogy a legközelebbi alkalomkor már teljes egészséggel fogja tetszésünket még jobban megnyerni:

Egyébként minden rendben, szépen, simán ment, eltekintve a közönség, sokszor túlságosan zajos s hosszantartó vélemény s tetszés nyilvánításaitól. A zene, mint rendesen, most is fénye volt az estnek!

***

Kedden — egy heti zenebona után — végre megint színművet kaptunk. A Vigszínház egyik igen sikeres és „gyümölcsöző” műsor-számát: Lengyel Menyhért „Tánccsónó”-jét hozták színre, kerekded, eléggé összetanult előadás keretében s a közönség méltányolta is az óhajtozott változatosságot, — az átlagos operette estéknél teltebb, lehet mondani: jó félig kivásárolt házat biztosított a direktornak. Az előadás a jobb-

dése ez, hogy még két tanya szomszédnál is észlelhető és pedig sokszor, lényeges különbség.

És ez természetes is. Takaros, számító, jó gazda jó konvenciót ad és nagy munkát kíván. Zsugori, fukar, pruttya gazda, tojást borotválni, sóhajjal festeni szerető honpolgárnál kicsi és rossz konvenció s kisebb munkateljesítésű cseléddel is beéri hát.

Szóval nagyban és egészben úgy áll, hogy: jó cseléd nagy konvenció, rossz cseléd kis konvenció. A nagy konvenció a gazdára, a kis konvenció meg a cselédre nézve súlyos.

Ezt az utóbbit azonban elfogadni nem lehet. A nagy konvenció jó cselédnek nem sok, a gazdára súlyos nem lehet. A kis konvenció azonban nyűg a cselédnek, de kárhozát a gazdára nézve is — ha rossz cselédnek kell fizetnie.

Jó cseléd. Azt mondják, nincs ma már. Dehogyan nincs! De megfelelő konvenció kell ám hozzá.

És éppen odakint a Nyilason, itt ezen a bizonyos tanyán van jó cseléd s nem is egy, hanem kettő is mindjárt. Az a bizonyos Ondó András és Molnár János.

Nézzük csak a konvenciójukat, először Ondóé:

közé tartozott s alkalmat nyújtott az igen odaadó figyelemmel hallgató közönségnek a drámai hősnővel, *Huzella Irénnel* való megismerkedésre. A művésznő a társulat jobb erői között méltó helyet foglal el s megfelelő alakítást nyújtott; színi megjelenése kifejező, kellemes alakja vonzó, játéka tanultságra s rutinra valló, előadása a drámai jelenetekben közvetlen, átértett, a szenvedély és megindultság meleg hangján, viharos erejével csengő. Nagy előnye zengzetes, szívhezszóló hangja, mellyel jól tud bánni s a gyengéd árnyalatoktól az indulatos kitörésekig természetes skálában emelkedik anélkül, hogy az érthetőség rovására esnek.

Arról nem tehetett persze, hogy Lengyel darabok szokásos fogyatkozása, a drámai megoldás hiánya, a kielégítő, kibékítő vég helyett a szerző tehetségének kiforratlanságából eredő, harmadik felvonásbeli fárasztóan hosszú s unalomig ellaposodó zokogások gyengítették a két első felvonás rokonszenvet keltő hatását. Feladatát, szerepének nehézségeit így is tudással, tehetséggel, izléssel oldotta meg.

De már a szereposztásra nem mondhatunk egyhangulag megnyilatkozó dicséretet. Sőt! Nagy hiba volt Sívó szerepét Brádyknak adni, aki elvégre tehetséges bonviván és jó hangú baritonista, de akár természetadta, akár rossz szokás szülte örökös mosolyával a komoly, drámai szerepet kellő hatással, igazi illuziót kelte megjátszani nem alkalmas. Mindent összevetve Mariházyknak kellett volna ezt a szerepet átvenni. Stella is fáradtnak tűnt fel; játéka monotomabb volt, mint megszoktuk s bizonyos szürke egyhangúság ömlött rajta végig. A Vig színházban több svengalyszerűséget láttunk Bojdnán megszemélyesítőjében.

Közvetlenséggel, kifejező erővel, jól játszott *Fodor Szeréna* most is Masa szerepében; mint minden alakításában, ebben is értelmes, képzett művésznő. *Baranyai Mancsi* szobalánya is közvetlen, hatásos, szemrevaló alakítás volt.

120 véka gabona (80 véka rozs, 40 véka buza),

120 liter kása,
120 font só,
120 font szalonna,
120 korona készpénz,
6 vékás krumpliföld, feles,
2 zsák krumpliföld, konvenció,
1 borjutartás,
2 darab sertés- és szaporulatartás,
1 fejőstehén használatra,
2 véka tengeri csirkenevelésre,
1—1 véka tengeri minden 20 liba nevelésére,

1—1 véka tengeri minden 20 pulyka nevelésére.

Ezzel szemben bead:

60 darab csirkét (felét ősszel, felét tavasszal),
300 darab tojást (felét ősszel, felét tavasszal),
liba feles,
lud feles,
pulyka feles.

Kötelessége: a 130 kataszteri holdon levő három négyes iga és a beszorult jószág téli ellátása és a földiek megmunkálása. A répaföldek feles mívelésük.

(Folyt. köv.)

Igy telnek-mulnak a színházi esték egymásután. Tegnap a *Legénybucst* ismételték meg, ma a *Cyclamen* megy.

Tudósító.

H I R E K.

***

— Az egyházmegyei közgyűlést megnyitó reggeli könyörgésen, — a melyen az egyházmegye 26 lelkési és világi képviselőjét számláljuk meg — Vásárhelyi Pál solt-vadkerti lelkész mondott szónaval eszmékben gazdag, gyönyörű gondolatokkal teljes, költői nyelvezetű, hitbuzgó imát a közérdeklést pedig Hegedűs Endre énekevezér mesteri orgonajátékkal kísérte.

— Az egyházmegyei közgyűlésről és annak egyik legfontosabb tárgyáról, az esperes ur lemondásáról s a vele kapcsolatos intézkedésekről vasnap esti számunkban hozunk részletes tudósítást.

— Halálozás. Kopa Ferencné. szül. B. Szücs Eszter életének 33-ik, boldog házasságának. 13-ik évében f. hó szept. 5-én hosszas és súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése tegnap d. u. 5 órakor volt nagy részvét mellett.

— Kivétel a bécsi sertésvásárra. A magyar szent korona országai ragadós száj- és körmőfajással fertőzött községeinek vérszemes udvaraiból mielőbbi levágás céljából a hetenként kedden tartani szokott bécsi sertésvásárra külön beviteli engedély nélkül lehet küldeni az alábbi feltételek megtartásával: Az ilyen vágósertések marhaleveleinek kiállítása és az állatoknak a felrakási állomásra küldése előtt az állatok tartózkodási helyén a járási állatorvosnak helyszíni vizsgálatot kell tartania. Az eljáró állatorvos az Ausztriába küldést csak abban az esetben engedheti meg, ha a legnagyobb körültekintéssel végeztet ezen vizsgálat és eljárás során arról győződött meg, hogy a helyszínen a fertőzés gyanuja sem forog fenn és hogy az Ausztriába való betegség-behurcolás eshetősége csakugyan ki van zárva. Az állatoknak tartózkodási helyükről közvetlenül a felrakási állomásra megbízható felügyelet alatt való befertőzés teljes ki van zárva. Ezek a vágósertések a bécsi sertésvásáron különleges vásárlási szabályok alá esnek, azokat legkésőbb csütörtök estig levágják.

— Az öröklötök figyelmébe. Aki másodizben akarnak akár öröklöttni, akár daráltatni, nagyon helyesen teszik, ha a tanúsítvány kiváltásához magukkal viszik a malomvállalatától kapott öröklési leszámolási lapot, amelyen fel van jegyezve az öröklési jegyzék és öröklési tanúsítvány sorszáma is. Ezzel igen sok idővesztést lehet elkerülni.

— Eltét árdrágitó. Klein Herman jászkarajenői gőzmalom üzletvezetőt liszt-drágitásért 100 kor. fő és 100 kor. mellék-büntetésre ítélték. Ezen ítéletet az alispán felebbezés folytán jóváhagyta, ugy szintén fellományozás folytán a belügyminiszter is.

— Szolnokon az elmúlt héten 1000 darab hizott sertés leöltését kezdte meg a vármegye.

— A Magyar Gazdaszövetség Országos Mozgalma. Erdély menekülteijért a Magyar Gazdaszövetség ezt a szótatot intézi a kötelekében levő szövetkezetekhez és gazdakörökhöz: Erdélyi testvéreink ezrével menekülnek az oláhok vad betörése

elől. Siró gyermekek, zokogó anyák és megtört aggok futnak felénk hajlékát keresve, mert tüzhelyeik lángokban állnak, erős székelyférfiak jó része pedig hősi halált halt más harctereken. A szövetkezetekhez és gazdakörökhöz szólnunk, melyekben a magyar szív mindig tárva áll a magasztos tettek, a hazafias kötelességteljesítés számára. Indítsanak haladéktalanul erős agitációt, könnyítsék meg menekült véreink hajlék alá juttatását s bírájk rá tagjaikat, hogy adjanak otthont székely véreinknek otthonukban, míg az oláhok gaz hordáját ki nem verjük forrón szerietű földünkről. Áldozzanak a szövetkezetek és gazdakörök is, hogy könnyeiket letörölhessük, éhségüket megszüntethessük s hogy ha nagy lelki kínok közt is, nyugodtabban várhassák be a Székelyföld szabadulását. Jelentsék be vármegyéjük alispánjánál, hány menekültet tudnak elhelyezni falujukban, a Magyar Gazdaszövetségnél pedig, hány menekült férfinak tudnának állandó gazdasági foglalkozást adni. Szövetkezeti központunk a Hungya 10.000 koronát küldött a belügyminiszterhez a menekültek első segítésére. Siessenek a szövetkezetek hogy a szenvedés és a gyász, mely a kétségbeesésbe döntötte véreinket, enyhüljön és vigaszra találjon. Hazafias üdvözléssel a Gazdaszövetség.

— Az erdélyi menekültek segítése és a gazdátársadalom. A „Hungya” a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet igazgatósága az erdélyi menekültek közül pénzintézeti tisztviselőket, mindkét nembeli kereskedelmi alkalmazottakat és munkásokat korlátozott számban azonnal és szívesen alkalmaz. Reflektánsok jelentkezzenek az intézet titkárnál Ybl Félix dr. urnál, Budapest, Közraktár utca 34. A Pestvármegyei Gazdasági Egyesület lelkes felhívásban intézett kérelmet a gazdaközséghez az erdélyi menekültek segítését illetőleg. Felkérte a tagokat arra, hogy fogadják gazdaságaikba a menekültek serdülő gyermekeit, akiket a háztartási, valamint a mezőgazdasági munkálatokban alkalmazhatnak. A segítés más módja az lehet, hogy az Erdélyből menekülő gazdaközségnek a megmenteni sikerült marhaállományát fogadják el legelőre, nyári takarmányozásra és elhelyezésre. Az így elhelyezett szarvasmarha, ló, vagy juh álló-

mány értékesítését is szívesen közevíteti Pestvármegye Gazdasági Egyesülete úgy az eladni, mint a vásárolni kívánók számára. Pestvármegye Gazdasági Egyesülete felkérte az ország első vármegyéjének gazdasádalomát, hogy egy a menekültek gyermekeinek, mint állatállományának elhelyezésére vonatkozó készségeit jelentsék be az egyesület igazgatójánál. Budapest, IV. Vármegyeház.

— Felhívjuk a háztulajdonosokat s a lakástulajdonosokat, hogy a náluk megálló vagy alkalmazott idegeneket (még ha rokonok is) 24 óra alatt a rendőrkapitányi hivatalon jelentsék be, mert a bejelentés elmulasztása kihágást képez és súlyosan büntetendő.

— Közébed volt a konviktusban kedden déli 1 órakor az egyházmegyei közgyűlés alkalmával, melyen 57-en vettek részt a vidékiek és városi közönség összesen. Az izletes és minden tekintetben kifogástalan ételeket — grizleves, borjupörkölt csipetkével, tepertős, turós csusza — Nemcsikné főzte dicséretes gazdasszonyi tudással, a felszolgálást az internátusban lakó tanítóképezdei ifjak látták el elismerést érdemlő előzékenységgel, a kiütődő tázerdei bort Dr. Kókény Dezső főgondnokunk bocsátotta szíves áldozatkészséggel, ajándékképpen a vendégek rendelkezésére. Az érdemes társaság lelkes felköszöntők során táplálta az együttérzést, hazafiaság, egyházszereket emelkedett érzelmeit s áldozott a barátság és tisztelt eszméinek.

Közgazdaság.

***

— (Ragadós állatbetegségek. A földmivelügyi miniszterium közlése szerint a lefolyt héten száj- és körmőfajással fertőzve volt 1413 község 12124 udvarral. A megelőző héten ezzel az állatbetegséggel fertőzve volt 1413 község 12.227 udvarral. Sertésvéssel fertőzve volt 1070 községben 6120 udvar, a megelőző héten 1076 községben 6105 udvar.

Erdélyből menekült ref. pap

állandó tanári működéssel elvállalja biztos sikerrel gimn. magántanuló oktatását; címe: P. E. Mintakert.

Menetrend

1916 szeptember hó 1-től.

Szv. helyi I-III.	Szv. helyi 710. I-III.	Szv. helyi 708. I-III.	Gyv. 707. I-II.	Szv. helyi I-III.	Szv. helyi 709. I-III.	Szv. helyi 707. I-III.	Gyv. 707. I-II.
—	805	—	825	≡	ind Budapest érk.	—	638
1 ¹⁰	10 ¹⁵	2 ¹⁰	—	↑	„ Czegléd „	849	520
2 ⁰⁰	10 ⁴⁰	3 ⁰⁰	931	—	érek. Nkörös érek.	814	459
3 ⁰⁰	11 ⁰⁰	3 ⁵⁹	1007	—	érek Kecskemét in	706	440
3 ⁴⁵	11 ³⁶	5 ³⁰	1035	—	„ K-félegyháza	626	413
7 ¹⁰	11 ¹⁵	8 ¹⁰	1141	—	„ Szeged „	232	313
—	5 ¹⁸	—	207	—	„ Temesvár „	—	100
—	2 ³¹	—	—	∇	„ Orsova „	—	—

NEU JAKAB mezőgazdasági gépraktárában beszerezhetők: valódi **CORMICK-féle** tárcsás boronák, **Aächer** és **Sack** ekék, eredeti párosorú 12-14-16 soros **Melichár** vetőgépek, **vasboronák** és egyéb gazdasági eszközök. Szecskaavágóknak drb., még a készlet tart, 50 korona.

Eladó föld.

Szivos Ferencnek I-ső ker. 299. szám alatti lakosnak, a Csemőben I-ső járás 313. szám alatt levő szőlő és földbirtoka, megfelelő gazdasági épületekkel együtt szabad kézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt. 2—10.-i.

Feles művelésre kiadó a városhoz közel eső uborka és tiszta buza területre alkalmas mintegy 8 hold területű ingatlan, melyen mintegy 1 és fél hold szőlő is van, melynek megművelése fizetés ellenében szintén a feles dolga és aki az ingatlanon tartozik lakni is. Hol? megmondja a kiadó hivatal. i.

Vegyések.

Két idős házaspárhoz a házimunkák elvégzésére egy 45—50 év körüli háztartásbeli nőt sürgősen keresek, jelentkezni lehet VI. ker. Encsi-utca 58. szám.

Ingyen lakás. Gyermektelen házaspár vagy magános középkori nő, ki a takarítást vállalja — a melyért megfelelő fizetést is kap — azonnal, vagy november 1-re kerestetik özv. **H. Kiss Kálmán**nénál IV. ker. 339. sz.

Valkó Ambrus tanítónak a Kür-tiben 4 vontató idei szénája és lábbon álló sarjuja van eladó. Értekezhetni lehet IV. ker. 403. sz. a.

Házvezetőnő — 40—50 év körüli — sürgősen alkalmazást kaphat. Cím a kiadóhivatalban.

Egy ügyes tanoncot keresek azonnali belépésre **BICZÓ ELE-MÉR** fodrász. IV. k. Kecskeméti-u. I. sz.

Ujdonság!

A „**Turcsányi**“-féle szabadalmazott „**ludtömőkészülék**“ és szabadalmazott „**ludtömő**“ kaloda. — Ezen kiváló eszközök segítségével bárki hizlalhat,

— **tömhet** — ludat, nemcsak a szokásos kukoricával, de árpa, zab, vagy bükkönnyel is. A ludtömést és a készülékkel való bánásmódot kimerítően ismertető könyvvel együtt kapható, valamint a készülék működésben megtekinthető a feltalálónál helyben **Rákóczy-u. 261. sz. alatt.** a **KOLLÁRSZ-féle** nagygőzmalom mellett.

NAGYKÖRÖS. Turcsányi István.
Kiváló tisztelettel:

ŐSZI VETÉSHEZ

Corbin magesávázószer változatlan áron kapható. **Corbin** megóvja a vetőmagot varjak és egyéb madarak kártevésétől, üszögtől, rothadástól, férgektől. Egyszerű használati utasítás. Ezerszeresen kipróbálva, kitűnő bizonyítványok. — Olesó.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.
Rendeléseket és kérdézősködésekert idejekorán kérünk.

Értesítés! Van szerenesénk értesíteni az igen tisztelt gazdaközön-séget, hogy **mindenféle haditerményt** vásárlunk, ugyanint **gabonát, tehér és tarka babot, burgonyát** a legmesszebbmenő legmagasabb meghatározott árak mellett. Gabonához zsákokat is adunk.

Becses pártfogásukat kérve vagyunk kiváló tisztelettel: **NAGYKÖRÖS,**

VASS JÓZSEF és RIGÓ MIHÁLY

TERMÉNY-
KERESKEDŐK. IV. kerület 23. szám.

Uj és használt tankönyvek, író és rajzszerkek, iskola-
Székely Albert
táskák nagy választékban kaphatók: könyvkereskedésében.